

Regeling examenprogramma's voortgezet onderwijs

Regeling van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 4 juni 2007 nr. VO/OK/2007/13731, houdende vaststelling van de examenprogramma's v.w.o., h.a.v.o. en v.m.b.o. (Regeling examenprogramma's voortgezet onderwijs)

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Mede namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
Gelet op artikel 7 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.;

Besluit:

Artikel 1. Vaststelling examenprogramma's v.w.o. en h.a.v.o.

De examenprogramma's v.w.o. en h.a.v.o. worden vastgesteld zoals aangegeven in bijlage 1 bij deze regeling.

Artikel 2. Vaststelling examenprogramma's vmbo

De examenprogramma's v.m.b.o. worden vastgesteld zoals aangegeven in bijlage 2 bij deze regeling.

Artikel 3. Intrekking regelingen examenprogramma's v.w.o. en h.a.v.o.

De volgende regelingen worden ingetrokken:

- a. Regeling examenprogramma's profielen v.w.o./h.a.v.o. Nederlands en moderne vreemde talen
- b. Regeling examenprogramma's profielen v.w.o./h.a.v.o. Fries
- c. Regeling examenprogramma's profielen v.w.o. klassieke talen en cultuur
- d. Regeling examenprogramma's profielen v.w.o./h.a.v.o. wiskunde
- e. Regeling examenprogramma's profielen v.w.o./h.a.v.o. natuurwetenschappelijke vakken
- f. Regeling examenprogramma's profielen v.w.o./h.a.v.o. maatschappelijke vakken
- g. Regeling examenprogramma's profielen v.w.o./h.a.v.o. economische vakken
- h. Regeling examenprogramma's profielen v.w.o./h.a.v.o. CKV 1
- i. Regeling examenprogramma's profielen v.w.o./h.a.v.o. CKV 2,3
- j. Regeling examenprogramma's profielen v.w.o./h.a.v.o. filosofie
- k. Regeling examenprogramma's profielen v.w.o./h.a.v.o. informatica
- l. Regeling examenprogramma's profielen v.w.o./h.a.v.o. lichamelijke opvoeding 1
- m. Regeling examenprogramma's profielen v.w.o./h.a.v.o. lichamelijke opvoeding 2

- n. Regeling profielen 2000
- o. Regeling afwijking profielen vwo/havo voor leerlingen 1998
- p. Regeling aanpassing verlichtingsmaatregelen profielen havo/vwo
- q. Regeling aanwijzing domeinen centraal examen aardrijkskunde vwo en havo 2001 tot en met 2005
- r. Regeling verplichting CKV2,3 en examen CKV2 in 2001 en volgende jaren.
- s. Regeling vrijstellingsregeling examen oud vwo/havo naar nieuw,
- t. Regeling toelating centraal examen vwo en havo.

Artikel 4. Intrekking regelingen examenprogramma's vmbo

De volgende regelingen worden ingetrokken:

- a. Regeling examenprogramma's Talen vmbo
- b. Regeling examenprogramma's wiskunde en natuurwetenschappelijke vakken vmbo
- c. Regeling examenprogramma's economie en de maatschappelijke vakken vmbo
- d. Regeling examenprogramma's kunstvakken II vmbo
- e. Regeling examenprogramma's maatschappijleer en kunstvakken I vmbo
- f. Regeling examenprogramma's lichamelijke opvoeding vmbo
- g. Regeling examenprogramma's administratie vmbo
- h. Regeling examenprogramma's handel en verkoop vmbo
- i. Regeling examenprogramma's consumentief en consumptief-breed vmbo
- j. Regeling examenprogramma's mode en commercie vmbo
- k. Regeling examenprogramma's bouwtechniek en bouw-breed vmbo
- l. Regeling examenprogramma's metaaltechniek vmbo
- m. Regeling examenprogramma's elektrotechniek vmbo
- n. Regeling examenprogramma's voertuigtechniek vmbo
- o. Regeling examenprogramma's installietechniek vmbo
- p. Regeling examenprogramma's grafische techniek vmbo
- q. Regeling examenprogramma's transport en logistiek vmbo
- r. Regeling examenprogramma's verzorging vmbo
- s. Regeling examenprogramma's uiterlijke verzorging vmbo
- t. Regeling intrasectoraal programma handel en administratie vmbo
- u. Regeling intrasectoraal programma metalelektro vmbo

- v. Regeling intrasectoraal programma instalelektro vmbo
- w. Regeling intrasectoraal programma zorg-en-welzijn-breed vmbo

Artikel 5. De periode 1 augustus 2007 tot en met 31 juli 2008

De bepalingen in de regelingen, genoemd in artikel 4, onder g tot en met w, blijven voor wat betreft de gemengde leerweg voor de periode 1 augustus 2007 tot en met 31 juli 2008 van toepassing voor de leerlingen die in het schooljaar 2007–2008 beginnen met het vierde leerjaar en kunnen, door het bevoegd gezag van de school te bepalen, in de plaats treden van de examenprogramma's genoemd in bijlage 2 bij artikel 2.

Artikel 6. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 augustus 2007 en is voor het eerst van toepassing op de leerlingen die in het schooljaar 2007–2008 beginnen met het vierde leerjaar vwo of havo en op de leerlingen die in het schooljaar 2007–2008 beginnen met het vierde leerjaar vmbo.

Artikel 7. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling examenprogramma's voortgezet onderwijs.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst, met uitzondering van de bijlagen, die ter inzage worden gelegd in de bibliotheek van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

*De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
J.M. van Bijsterveldt-Vliegenthart.*

Toelichting

Algemeen

In deze regeling worden nieuwe examenprogramma's vastgesteld voor het voortgezet onderwijs. De beroepsgerichte programma's van de vmbo sector Landbouw zijn niet opgenomen in deze regeling. Deze programma's worden in een separaat traject herzien en vastgesteld door de Minister van LNV.

Voor vwo, havo en vmbo hangen de nieuwe examenprogramma's samen met het streven om verantwoordelijkheden beter te verdelen tussen overheid en deskundigen in het onderwijsveld – met name de leraren. De exameneisen zijn globaler omschreven dan in de vorige

examenprogramma's. Ze geven een duidelijke richting aan, maar bieden ook ruimte. Daardoor kunnen scholen/leraren binnen de aangegeven onderwerpen in het schoolexamen meer eigen keuzes maken. Ze kunnen bovendien nu ook 'eigen' onderwerpen toevoegen.

Voor het vwo en havo hangen de nieuwe examenprogramma's bovendien samen met de nieuwe inrichting van de profielen per 1 augustus 2007. Die nieuwe inrichting is vastgelegd in de wet aanpassing profielen tweede fase vwo en havo.

De wet is nader uitgewerkt in het Besluit van 22 december 2006, houdende wijziging van onder meer het Inrichtingsbesluit W.V.O., het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o., en het Besluit staatsexamens vwo-havomavo 2000 in verband met wijziging van de wettelijke bepalingen over de tweede fase van het havo en vwo (Stb. 2007, 24). De nieuwe profielen zijn van toepassing voor de leerlingen die met ingang van 1 augustus 2007 beginnen met het vierde leerjaar vwo of havo.

De vaststelling van de nieuwe examenprogramma's heeft geen gevolgen voor de administratieve lasten van het bevoegd gezag.

Het centraal examen blijft in dezelfde vorm bestaan. De stof daarvan moet meer nauwkeurig worden omschreven. Die nauwkeurige omschrijving is echter niet meer opgenomen in het examenprogramma, maar in een afzonderlijke publicatie per vak. Die 'syllabus' wordt door de CEVO (Centrale examencommissie vaststelling opgaven) gemaakt en vastgesteld in een CEVO-regeling.

Voor de schoolexamens publiceert de SLO voor elk vak een handreiking op de internetsite (voor vwo en havo ook in de

vorm van een publicatie die naar alle scholen wordt gezonden). Die handreiking bevat suggesties voor de uitwerking van de stof voor het schoolexamen. Die suggesties zijn een dienst aan de scholen: ze zijn er niet aan gebonden. De scholen zijn voor het schoolexamen wel gebonden aan de meer globale omschrijvingen in het examenprogramma.

De examenprogramma's, zoals opgenomen in de bijlagen bij deze regeling worden ook in twee publicaties ter beschikking gesteld: één voor vwo/havo en één voor vmbo.

Artikelsgewijs

Artikel 5. De periode 1 augustus 2007 tot en met 31 juli 2008

Scholen kunnen in 2008 nog een beroepsgericht vak in de gemengde leerweg (GL) afsluiten met een centraal schriftelijk examen (cse), gebaseerd op de oude examenprogramma's. Dit heeft te maken met de geleidelijke invoering van een nieuwe vorm van een centraal examen voor de beroepsgerichte programma's in de gemengde leerweg die wordt beproefd in een pilot de komende periode.

In de basisberoepsgerichte (BB) en kaderberoepsgerichte leerweg (KB) van het vmbo wordt het beroepsgerichte programma afgesloten met een centraal schriftelijk en praktisch examen (cspe). Deze examenvorm bevalt scholen en leerlingen goed. Vanwege dit succes en om ook voor leerlingen in de GL meer praktijk in hun opleiding te stimuleren, wordt het cspe het komende schooljaar

beproefd in de gemengde leerweg op basis van de in bijlage 2 van deze regeling vastgestelde examenprogramma's vmbo. Na de zomervakantie zullen CEVO en CITO voorlichting verzorgen over de mogelijkheid voor scholen om in 2008 al ervaring op te doen met het cspe GL.

Artikel 6. Inwerkingtreding

Voor zowel het havo als het vwo is deze regeling van toepassing op de leerlingen die in het schooljaar 2007-2008 beginnen met het vierde leerjaar. Voor leerlingen die in schooljaar 2007-2008 in het vijfde leerjaar van het havo of vijfde of zesde leerjaar vwo zitten, geldt dat zij nog eindexamen havo of vwo afleggen volgens de oude voorschriften. Dit overgangsrecht is vastgelegd in Stb. 2007, 24.

Voor het vmbo is deze regeling van toepassing op de leerlingen die het eindexamen afleggen in de examenjaren vanaf examenjaar 2008. Dit is mogelijk doordat de wijziging uitsluitend een globalere omschrijving van de exameneisen betreft, waardoor de scholen bij de schoolexamens meer ruimte krijgen. De scholen kunnen deze ruimte benutten voor eigen keuzes, maar hoeven dat niet te doen. Alleen voor wat betreft de beroepsgerichte vakken in de gemengde leerweg geldt een keuze in examenjaar 2008 voor een cse volgens de oude examenprogramma's of een cspe volgens de nieuwe examenprogramma's.

*De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap,
J.M. van Bijsterveldt-Vliegenthart.*